

Záznam z 1. setkání pracovní skupiny (PS) MAP Mnichovohradištsko

9. 11. 2016 – učebna KLUBU, Mnichovo Hradiště, 16.30–19.30 hod.

Úvodního slova a přivítání se s účastníky PS se ujala Blažena Hušková, vysvětlila pojem MAP, představila zastřešující organizaci a harmonogram práce.

MAP má dva zásadní cíle, a to:

1. vytvoření dokumentu pro MŠMT, z něhož bude zřejmé, jak zapracovat na tom, aby mělo vzdělávání dětí a žáků do 15 let v ORP Mnichovo Hradiště ještě vyšší úroveň;
2. posílení společenství lidí, kteří se na vzdělávání dětí a žáků do 15 let podílejí, podpoření jejich spolupráce, které by systém neměl překážet, ale naopak pomáhat. Blažena Hušková uvedla, že dosud se představitelky MAP zúčastnily různých akcí, jejichž některé výstupy bylo možné si prohlédnout prostřednictvím flipchartů vylepených na zdech (představení MAP na Sousedských slavnostech; pak proběhla další dvě setkání: 1) s učiteli [formální vzdělávání], 2) s představiteli neformálního vzdělávání; zveřejnili jsme také interpretaci agregovaných výstupů z dotazníkového šetření MŠMT mezi řediteli škol), MAP byl též představen v komisích města (např. v komisi muzejní a letopisecké, v komisi pro výchovu a vzdělání), probíhají osobní setkání – rozhovory s řediteli základních a mateřských škol. Blažena Hušková zmínila roli pracovní skupiny: PS je otevřená pro každého a do konce ledna 2017 by se měla PS sejít celkem 3x, dnešní schůzka je první.

Seznámili jsme se s dnešním **programem**:

1. Co je MAP a jaká je úloha PS?
2. Kdo je tady?
3. Vzdělávání na Mnichovohradištsku dnes a v budoucnosti
4. SWOT ve 3 tématech, mapa „aktérů“
5. Slovo závěrem, příští schůzka

Na individuální **představování** nás bylo mnoho, a tak jsme zvolili cestu rychlého seznámení prostřednictvím odpovědí na následující otázky:

„Kdo z vás pracuje v mateřské škole?“ 3 zúčastnění.

„Kdo pracuje na 1. stupni základní školy?“ 8 zúčastněných.

„Kdo pracuje na 2. stupni základní školy?“ 4 účastníci.

- „Kdo pracuje na střední škole?“ 3 účastníci.
„Kdo je představitelem neformálního vzdělávání? 7 zúčastněných (např. vedoucí kroužku šití a vaření ZŠ Sokolovská; zástupkyně lesní družiny Sovička v Kněžmostu; zúčastnilo se městské muzeum, městská knihovna, KDM, Jednota bratrská, Nábytek Honza (přítel školy), Automotive Workshop).
„Kdo z vás figuruje zároveň jako rodič?“ 15 zúčastněných.
„Kdo pracuje ve vzdělávání méně než 1 rok?“ 1 účastnice.
„Kdo pracuje ve vzdělávání 1 rok–5 let?“ 4 účastníci.
„Kdo pracuje ve vzdělávání 5– 15 let?“ 10 zúčastněných.
„Kdo pracuje ve vzdělávání více než 15 let?“ 10 zúčastněných.
„Kdo je z Mnichova Hradiště?“ 15 zúčastněných.
„Kdo je mimo MH?“ 10 zúčastněných.
„Kdo pracuje pro organizaci působící mimo MH?“ 5 účastníků.

Poté jsme se pokusili ve stručných, výstižných a konkrétně formulovaných sděleních popsat, jak vnímáme **vzdělávání dětí a žáků do 15 let na Mnichovohradištsku dnes** – co zažíváme, vidíme, co si uvědomujeme. Vznikl tento seznam:

- přeplněné MŠ,
- přeplněné třídy,
- málo peněz na pomůcky,
- nejsou peníze na vzdělávání učitelů,
- usmívající se děti,
- není ticho v jídelně,
- úspěchy dětí,
- hodně administrativy (inkluze),
- dobře zabezpečené vstupy do škol,
- káva o přestávce,
- špatná vybavenost školy (3. ZŠ Švermova),
- hodně úkolů,
- chybí bezbariérovost,
- nespokojené děti,
- dobrá zpětná vazba od rodičů,
- chybějící dílenské vzdělávání,
- vedení školy s dobrou vizí,
- kreativní prostředí pro všechny,
- příjemná atmosféra v družině,
- dostatek přirozeného pohybu dětí (MŠ + ZŠ Sokolovská),
- nutnost modernizovat dílny SOU Hubálov,
- špinavá, šedivá chodba,
- děti spolu málo komunikují,
- pestrá nabídka kroužků,
- finanční a společenské nedocenení učitelů,
- špatné zázemí ve sborovně,
- spěch,

- spousta papírů,
- nedostatek místa v budovách,
- otravné dozory,
- fungující jídelna,
- překotné změny v předpisech,
- nefungující ministerstvo,
- fajn kolegové,
- rychlá zpětná vazba od dětí,
- schopní učitelé (kolegové),
- málo času,
- spokojené děti,
- špatná spolupráce s rodiči,
- dlouhá pracovní doba,
- chuť dětí být pouze na počítači, tabletu,
- dobrá vize školy,
- chybí papír do kopírky a toner,
- malá prezentace školy vůči veřejnosti,
- konkurence škol,
- nemáme dílny,
- socialistické toalety,
- překáží wifi na chodbách,
- funguje Klub dětí a mládeže,
- nejsou peníze na asistenty.

Pak jsme si představili ideální stav ve **vzdělávání dětí a mládeže do 15 let na Mnichovohradištsku v budoucnosti** – na všechno jsou peníze, vše funguje tak, jak má, jsme spokojení my, žáci, rodiče, zkrátka všichni. Stručná sdělení účastníků jsme opět zaznamenali:

- 20 dětí v MŠ, 15 dětí ve třídě na ZŠ a SŠ,
- nadřízený stojí za podřízeným,
- dobrovolníci z řad rodičů s právní podporou,
- čistá a vybavená škola,
- vzdělávání zážitkem,
- větší pravomoci učitele (záškoláci),
- vybavená školní knihovna,
- děti se učí v muzeu a v knihovně,
- muzeum má dostatečné prostory,
- venkovní učebna,
- pracovní oděvy pro učitele v MŠ zdarma,
- rodilý mluvčí při výuce jazyků,
- samostatný školský odbor v MH,
- „sick day“ – 1 den volna při nevolnosti,
- žáci nenosí tašky plné knih,
- spolupracující rodina,

- děti baví se učit,
- škola smazává sociální rozdíly,
- projektové a mezipředmětové vyučování,
- ředitel rozhoduje o penězích (větší samostatnost),
- administrativní pracovník na malých školách,
- všichni dodržují pravidla („pásky v autobusech“),
- otevřená škola vůči rodičům,
- ocenění učitelů,
- učitel má právní ochranu,
- dozor vykonávají nepedagogové,
- větší působnost psychologa na škole (často),
- krizová intervence (žák se záchvatem),
- působení mediátora při jednání s rodiči,
- knihovna má dostatečné prostory,
- učitelé jednou za dva roky do lázní,
- kvalitní další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- pozitivní klima ve škole,
- vybavené dílny na ZŠ,
- placený rok volna pro učitele 1x/7 let,
- klidný jídelní kout pro učitele,
- zrušit přímou a nepřímou vyučovací povinnost,
- žáci mají všechny potřebné pomůcky,
- rozumní rodiče,
- méně vychovávat, více vzdělávat,
- všichni jsme spokojení,
- čistá třída bez vší,
- vstřícný zřizovatel,
- škola může rychle přijmout sponzorský dar.

Poté jsme se rozdělili do 4 skupinek podle toho, jaké téma bylo komu blízké. Tři skupiny se pokusily sestavit SWOT analýzu pro tato témata:

1. Úspěch pro každého žáka,
2. Gramotnosti a klíčové kompetence,
3. Dostupnost a otevřenost vzdělávání.
4. Čtvrtá skupina se ujala úkolu vytvořit „mapu“ organizací a institucí formálního a neformálního vzdělávání v ORP Mnichovo Hradiště a postihnout jejich vzájemné vztahy.

Výsledky své práce jsme prezentovali ostatním a všichni měli možnost se k nim vyjádřit. Některým skupinám se podařilo shodnout na bodech, které považují za zvláště důležité (označeno tučně):

Úspěch pro každého žáka

Silné stránky – to se daří:	Slabé stránky – to se nedaří:
<ul style="list-style-type: none"> - pestrost předmětů; - tolerantní učitel (individuální přístup, empatie, vnímavost); - pestrost metod výuky; - přiměřené výzvy/úrovně (odpovídající úroveň pro žáky = pocit úspěchu – všechny děti nedostávají stejné úkoly, ale podle schopností), - osobnost učitele. 	<ul style="list-style-type: none"> - není možný individuální přístup (omezeno velkým počtem dětí); - osobnost učitele není odpovídající; - velký rozptyl v úrovni žáků (vědomosti, dovednosti); - způsob hodnocení dětí (známky, „nálepky“); - chybějí finance na vybavení, aby byly vytvořené podmínky.
Příležitosti: co zajímavého, podnětného se chystá zvencít?	Ohrožení: čeho je na místě se obávat?
<ul style="list-style-type: none"> - nové metody; - změna role učitele (ne ten autoritativní U, ale spíše zprostředkovatel poznání); - nová prostředí pro výuku (ne jen ve škole, ale i v knihovně, muzeu, na kroužcích); - propojení se světem (stáže pro učitele, inspirace...). 	<ul style="list-style-type: none"> - ŠVP – přiměřené výzvy/úrovně (předimenzovaný RVP – tlak na učitele z vedení a následně i od inspekce); - chybějí asistenti pedagoga; - financování školství; - vyžadování známek (hodnocení dětí) od rodičů (děti se učí pouze pro známky); - nezájem rodiny (malá podpora), příp. nekritický pohled na dítě; - převládá vnější motivace (odměny za známky), cílený tlak na výkon, ne na poznání.

Po představení výsledků práce první skupiny vystoupila Iva Dobiášová (Gymnázium MH) s poznámkou, že všechna témata spojuje stejný základ, že není možné je oddělit.

Gramotnosti a klíčové kompetence

Silné stránky – to se daří:	Slabé stránky – to se nedaří:
<ul style="list-style-type: none"> - na školách funguje dobrý všestranný vývoj dítěte (MŠ + mladší školní věk = všestranné + individuální vedení dětí); - od dosahování cílových kompetencí (CK) dětí se 	<ul style="list-style-type: none"> - zaměření na výkon (zkoušky, testování, přijímačky na SŠ); - učíme znalosti ve velké šíři, učitel není schopen (někdy) učit = věnovat

<p>odvívají i vzdělávání (CK jsou pojmem MŠ, respektují možnosti předškolních dětí x klíčové kompetence jsou kompetence „hotového“ člověka);</p> <ul style="list-style-type: none"> - pocit svobody pro učitele (učitel má svobodu ve volbě učebnic, ve výběru metod; např. Hejný, genetická metoda čtení); - projektové vzdělávání (děti se naučí a zároveň rozvíjejí jednotlivé klíčové kompetence). 	<p>se kompetencím studenta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - čas – 45 min. nestačí na kvalitní výuku gramotnosti i kompetencí; - nedostatek času učitele na přípravu; - chybí odvaha a ochota učitelů učit „jinak“.
<p>Příležitosti: co zajímavého, podnětného se chystá zvencít?</p>	<p>Ohrožení: čeho je na místě se obávat?</p>
<ul style="list-style-type: none"> - DVPP + inspirace u českých (úspěšných) a zahraničních škol - existují příklady dobré praxe (ukázkové hodiny); - www.varianty.cz; - sdílení s kolegy (čas na ně + prostor). 	<ul style="list-style-type: none"> - testy Cermatu!; - výkonnostní testování; - tlak rodičů (společnosti) na výkon; - strach z toho, že se kvalitní vzdělávání stává něčím, za co si musíme zaplatit (týká se U i Ž; kvalitní vzdělání je někdy jen za peníze).

Dostupnost a otevřenost vzdělávání

<p>Silné stránky – to se daří:</p>	<p>Slabé stránky – to se nedaří:</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vzdělání je dostupné (kdokoliv si může vybrat jakýkoliv obor); - dobrá spolupráce muzeem, knihovna + 1. stupeň ZŠ); - nové obory; - KDM i školy nabízejí kvalitní nabídku mimoškolních aktivit; - silné osobnosti ve školství vzdělávající děti i sebe. 	<ul style="list-style-type: none"> - ačkoliv je školství dostupné, klesá kvalita výstupu (vědomosti a dovednosti nejsou odpovídající); - 2. stupeň ZŠ moc nespolupracuje s ostatními institucemi (s muzeem, knihovnou); - velké množství učebnic a velké rozdíly v učebnicích (např. nejednotnost slovní zásoby v jazykových učebnicích, učebnice jsou někdy méně kvalitní); - nejednotnost osnov při přestupech dětí mezi jednotlivými školami; - zaujmout děti (žáci nemají zájem přijímat další informace); - vyčerpaní učitelé, nejsou náležitě ohodnoceni.
<p>Příležitosti: co zajímavého, podnětného se chystá zvencít?</p>	<p>Ohrožení: čeho je na místě se obávat?</p>
<ul style="list-style-type: none"> - MAP; - spolupráce s: 	<ul style="list-style-type: none"> - školy nabírají to, co se naskytne (školy si nevybírají, každý se na školu dostane – málo žáků na hodně míst);

<ul style="list-style-type: none"> · rodiči (škola vše zařídí, naučí děti, vychová je), · obcemi, · institucemi, · firmami, · odborníky (besedy); - dotace, finanční podpora.	<ul style="list-style-type: none"> - vyhoření učitelů; - nezájem rodiny a dětí.
--	--

Instituce a organizace pracující s dětmi a žáky do 15 let:

2 skupiny institucí a organizací:

- 1) zřizovatelem je město (MŠ, ZŠ),
- 2) zřizovatelem je Středočeský kraj (gymnázium, SOU Hubálov, 3. ZŠ).

Instituce věnující se mimoškolním aktivitám (KDM, ZUŠ, Lesní klub Sovička – ale spadají pod MŠMT, učitelé musejí mít pedagogické vzdělání; další instituce, jejichž učitelé nemusejí mít pg. vzdělání – Sokol, fotbalisté, rybáři, tenis, Jednota bratrská, Junák, modeláři, Liga lesní moudrosti), firmy, sponzoři. Rodiče se objevují na všech úrovních.

Z následné diskuse vyplynulo, že velkým problémem je malá spolupráce jednotlivých institucí. Helena Charvátová (MŠ Jaselská) uvedla, že první vlaštkou v propojování jednotlivých institucí bylo pozvání zástupců 1. a 2. ZŠ, je tu návaznost školního vzdělávání na předškolní.

ZÁVĚR

Před koncem setkání PS se účastníci rozdělili do tří skupinek, jejichž úkolem bylo představit: jeden komentář k dnešku + jedno doporučení do budoucna (zaměření, obsah).

Komentáře:

- 1) přišlo velké množství lidí, což je skvělé, a udělali si čas;
- 2) poděkování představitelkám MAP, že je práce promyšlená;
- 3) vše je hodně zaměřené na školy, ostatní organizace zůstaly upozaděné (doporučení pokračovat v diskusi ve skupinách formálního a neformálního vzdělávání), chybí účast ostatních zástupců institucí pracujících s dětmi (např. Sokol, ZUŠ).

Doporučení:

- 1) uplatnit dnešní závěry v praxi, aby nezůstaly jen na papíře;
- 2) aby v MH vznikl samostatný a odpovědný školský odbor se svou vizí;
- 3) dopracovat mapu vztahů mezi institucemi.

V samotném závěru poděkovala Blažena Hušková účastníkům PS a pozvala je na další setkání PS, které proběhne 6. 12. 2016 (nevyhovuje 2. ZŠ – vánoční jarmark!). Srdečně zveme také na Setkání s inspirací 13. 12. 2016 na téma Využití příběhů a storytellingu ve vyučování.

Zaznamenala: *Markéta Tomášová*

Email: map-mh@email.cz

WWW: <http://www.map-mh.cz/>